

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES DE BRCELONA

QUEIXA PRESENTADA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (RESPONSABILITAT PATRIMONIAL)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 2 d'octubre de 2019, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

El 25 de juny de 2019, davant del seu domicili es van realitzar uns treballs a la via pública relacionats amb una conducció d'aigua. Immediatament, van aparèixer humitats a la façana del seu habitatge.

El 7 d'agost de 2019, va informar dels fets a l'Ajuntament de Barcelona i aquest va contestar derivant la reclamació a l'entitat ACEFAT, empresa participada per l'Ajuntament de Barcelona i dedicada a la gestió integrada d'obres de serveis a la via pública.

Davant la manca de resposta, el 9 de setembre de 2019 es va reiterar la reclamació. En la resposta s'insistia en la derivació de la reclamació a l'ACEFAT.

En el moment de demanar a la Sindicatura de Greuges la supervisió d'aquest assumpte, encara no havia rebut cap resposta.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Un cop examinat el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'**Àrea d'Ecologia, Urbanisme, Infraestructures i Mobilitat** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

En data 9 d'octubre de 2019, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Des de llavors, i fins el moment de l'elaboració d'aquesta resolució, s'ha sol·licitat diverses vegades a l'organisme corresponent la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta de l'òrgan afectat

Aquesta Sindicatura no ha rebut la informació sol·licitada

CONSIDERACIONS

Han passat gairebé tres anys d'ençà que la Sindicatura de Greuges va sol·licitar la informació a l'Ajuntament, sense que s'hagi rebut cap resposta. Aquest termini supera amb escreix el que pot considerar-se un temps raonable d'acord amb els principis d'eficiència i bona administració, amb què han de regir-se els serveis municipals. Així mateix, **incompleix el deure de col·laboració** establert per l'article 3.7 de la normativa reguladora de la institució de la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aprovada per la Comissió de Govern en sessió del dia 19 de gener de 2005).

En conseqüència, **es recorda a l'Àrea d'Ecologia, Urbanisme, Infraestructures i Mobilitat l'obligació de col·laborar amb aquesta Sindicatura per tal que pugui desenvolupar adequadament la seva tasca de supervisió dels serveis municipals i, alhora, vetllar pels drets de la ciutadania.**

Sobre el fons de la qüestió plantejada, la Sindicatura de Greuges ha contactat amb la persona interessada, i aquesta li ha comunicat que ni l'empresa ACEFAT, ni l'Ajuntament de Barcelona, han assumit la responsabilitat sobre els danys patits al seu immoble després de les obres realitzades en l'espai públic. Segons ens informa la ciutadana, va gestionar amb la companyia d'aigües la reparació de la fuga que afectava la façana del seu edifici a càrrec seu, així com les obres de reparació.

Convé recordar que la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic (LCSP), imposa al contractista l'obligació d'indemnitzar tots els danys i perjudicis que s'ocasionin a tercers com a conseqüència de les operacions que requereixi l'execució del contracte. Tot i això, assenyala que la responsabilitat correspondrà a l'Administració quan els danys s'hagin ocasionat com a conseqüència immediata i directa d'una ordre seva (art. 196).

Quan entre l'Administració i el ciutadà s'interposa un contractista que presta o executa un servei o una obra, com és el cas objecte d'aquesta queixa, aquest manté unes relacions de dret públic amb l'Administració, i unes relacions de dret privat amb la persona perjudicada.

Quan es produeix un dany, des de la perspectiva de la persona afectada, el dany s'imputa a un subjecte privat, el contractista. Per tant, el règim aplicable seria el règim general del Codi Civil. Això no obstant, no es pot deixar de banda que el dany s'ha ocasionat amb motiu de la prestació d'un servei públic de titularitat municipal, i que el règim i les garanties del ciutadà són diferents en els règims de responsabilitat civil o en l'administratiu. En aquestes circumstàncies, **la protecció del ciutadà no es pot veure disminuïda per la decisió de l'Administració titular del servei de sol·licitar a una empresa externa la prestació del servei.**

A més, la LCSP disposa que els tercers podran demanar a l'òrgan de contractació (en aquest cas, l'Ajuntament), en el termini d'un any després de produir-se els fets, que

informi sobre a qui correspon la responsabilitat dels danys, després d'escoltar el contractista. Afegeix que l'exercici d'aquesta facultat interromp el termini de prescripció de l'acció (art. 196.3).

Per tant, **hi ha una obligació ineludible de l'Ajuntament de posicionar-se, indicant si existeix responsabilitat i a qui li correspon**. Aquesta obligació s'ha complir amb el màxim rigor, ja que d'altra forma pot generar indefensió a la part perjudicada.

En aquest cas, la ciutadana s'ha dirigit a l'Ajuntament de Barcelona, i aquest ha derivat la qüestió a l'empresa ACEFAT, sense pronunciar-se sobre l'existència o no de responsabilitat. Davant la inacció municipal, la ciutadana s'ha fet càrrec de la reparació que, segons ens ha informat, ha dut a terme Aigües de Barcelona. Creiem necessari destacar que, tant l'Ajuntament de Barcelona, com Aigües de Barcelona, són socis d'ACEFAT.

Per tant, el perjudici que presumptament ha ocasionat ACEFAT a la interessada, ha estat resolt per una de les empreses sòcies de l'empresa, i amb càrrec a la ciutadana. Aquest aspecte és motiu de més perquè l'Ajuntament supervisi aquesta actuació d'ACEFAT.

ACEFAT és una empresa creada per desenvolupar projectes de gestió integrada de les obres de serveis que es duen a terme a la via pública de la ciutat de Barcelona. Segons la seva política integrada de qualitat, medi ambient, seguretat i salut, i gestió ètica, s'ha fixat diversos compromisos entre els quals volem destacar:

- Complir amb la legislació i reglamentació aplicable, i altres requisits que l'organització pugui subscriure.
- Millorar contínuament l'eficàcia del Sistema de Gestió buscant la satisfacció de totes les parts interessades: Ajuntament de Barcelona, persones ciutadanes o entitats que desenvolupen activitats a Barcelona, empreses clientes, proveïdores, companyies sòcies, i molt especialment la de tots els empleats i les empleades; així com el millor estat ambiental pel nostre entorn.

En conclusió, aquesta Sindicatura entén que l'Ajuntament no ha complert amb les obligacions imposades per la LCSP, pel que fa a la determinació de l'existència de responsabilitat per les presumptes conseqüències danyoses de l'execució d'una obra per part d'ACEFAT. Únicament ha comunicat a la interessada el trasllat de la seva reclamació a l'empresa.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Un cop considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Àrea d'Ecologia, Urbanisme, Infraestructures i Mobilitat no ha estat ajustada a dret pel que fa a la gestió de la reclamació per danys efectuada per la ciutadana**.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la següent decisió:

- **Recomanar a l'Àrea d'Ecologia, Urbanisme, Infraestructures i Mobilitat** que revisi els fets objecte de la queixa, a fi de complir amb l'obligació de pronunciar-se sobre l'existència de responsabilitat de l'empresa ACEFAT en l'execució de les obres efectuades en el passatge Irlanda, i que informi del resultat a la persona interessada i a la Sindicatura de Greuges de Barcelona.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.